REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 31
Telefony redakcji: 156-53, 580-10; — Telefon administracji 587-60, — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Poniedziałek 13 września 1948

Cena 5 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 253 — Kraków — Rok 57

Uchwały w Pradze i Rzymie wzmocniły sprawę pokoju

Kongres prawników - demokratów stawia poza prawem propagandę wojenną

PRAGA — Obrady Międzynarodowego Kongresu Prawników-Demokratów zakończył się powzięciem obszernej rezolucji, która w 3 zasadniczych punktach porusza: 1) Problem propagandy wojennej w prasie, 2) zagadnienie ścigania i karania zbrodniarzy wojennych oraz 3) sprawę ochrony [illegible] wieka w walce o pokój i [illegible] krację.

W punkcie pierwszym rezolucja stwierdza, że w wielu krajach szerzona jest w dalszym ciągu propaganda wojenna przy pomocy prasy, radia i filmu. Do krajów tych należą przede wszystkim Stany Zjednoczone, Turcja, Grecja i Hiszpania. Kongres uważa, że każda bezpośrednia i pośrednia forma podżegania do wojny, a zwłaszcza przy pomocy radia, filmu i prasy jest zbrodnią przeciwko pokojowi.

W punkcie drugim rezolucja zwraca uwagę na fakt naruszania przez anglo-amerykańskie władze okupacyjne w Niemczech, obowiązującej międzynarodowej umowy o wydawaniu zbrodniarzy wojennych oraz stwierdza, że niektóre wyroki sądów sojuszniczych, zwłaszcza w amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec są niezgodne z zasadami statutu Międzynarodowego Trybunału Wojennego.

Konferencja unii parlamentarnej w trosce o podniesienie moralności międzynarodowej

RZYM — Na plenarnym posiedzeniu Unii Międzyparlamentarnej z udziałem przeszło 300 delegatów, reprezentujących 38 parlamentów świata, wznowiono szczegółowe obrady nad deklaracją o podstawowych zasadach moralności międzynarodowej.

Uczestnicy konferencji jednomyślnie przyjęli art. 9 deklaracji, dotyczący zwalczania propagandy wojennej, w brzmieniu proponowanym przez delegata Polski, posła NoZwackiego, po wycofaniu przez delegata brytyjskiego jego poprawek.

Nad art. 10 deklaracji o zasadach moralności międzynarodowej wywiązała się ożywiona dyskusja. Do artykułu tego delegat Polski zgłosił poprawki, dotyczące karania przestępców wojennych oraz osób winnych zbrodni ludobójstwa, lub zbrodni przeciw ludzkości.

Uzasadniając swoje poprawki, poseł Nowacki oświadczył, że Polska mimo doświadczeń historii, a zwłaszcza ostatnich lat wojny i okupacji, nie kieruje się uczuciem zemsty wobec Niemiec i narodu niemieckiego. Tym niemniej stoi ona na stanowisku bezwzględnego wykonywania zasady ścigania i karania przestępców wojennych oraz zbrodniarzy winnych ludobójstwa. Poseł Nowacki przypomniał deklarację moskiewską z r. 1945, podpisaną przez Churchilla, Roosevelta i Stalina, według której „ramię sprawiedliwości dosięgnie tych zbrodniarzy na krańcach świata". Nikt nie jest bardziej zainteresowany tą sprawą niż Polska, która była terenem działania piekielnych fabryk śmierci i w której obok 6 milionów obywateli polski, zginęły miliony obywateli państw obcych.

Poseł Nowacki zaprotestował przeciw utrudnianiu przez władze anglosaskie akcji wydawania zbrodniarzy wojennych.

Po przemówieni uposła Nowackiego poprawki polskie zostały jednomyślnie przyjęte.

Nie ma blokady pocztowej w Berlinie

LONDYN — Agencja Reutera donosi, że na podstawie porozumienia osiągniętego między władzami radzieckimi i brytyjskimi wznowiona została kolejowa komunikacja pocztowa między strefą brytyjską a radziecką w Niemczech. Porozumienie dotyczy jedynie listów i paczek a nie towarów.

W piątek przybył z Berlina do Hannoweru pierwszy pociąg pocztowy. W sobotę pociąg taki wyruszył z Hannoweru do Berlina.

Śmierć twórcy Pakistanu

KARACHI — Twórca państwa muzułmańskiego — Pakistanu Mohammed Ali Jinnah zmarł wczoraj na udar serca w wieku lat 74.

Wiadomości sportowe

50 tys. widzów oglądało wyścig o złoty laur Wawelu

KRAKÓW (tel. wł.) — Wyścig motocyklowy o „Złoty laur Wawelu" zgromadził na starcie elitę zawodników czechosłowackich i polskich. Wyścig wzbudził ogromne zainteresowanie i wzdłuż 2 km trasy zgromadziło się ponad 50 tysięcy widzów. Kordony Milicji i Wojska utrzymywały porządek.

Z zawodników czeskich wyróżnili się: Vilczek, Lancman, Anton i [illegible] Rano odbyła się próba generalna [illegible] w czasie której zawodnicy osiągali ponad 100 km na godzinę.

O poprawę warunków mieszkaniowych w miastach przemysłowych

WARSZAWA (PAP) — Kancelaria Rady Państwa, w porozumieniu z Ministerstwem Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych, zwołała na 11 września br. konferencję szeregu miast o charakterze przemysłowym.

Przedmiotem konferencji, której przewodniczył szef kancelarii Rady Państwa ob. min. Mijal, było omówienie bolączek miast w dziedzinie konserwacji mieszkań ludności pracującej, jak również poprawa stanu sanitarnego miast, zaopatrzenia ludności w wodę, usprawnienia kanalizacji i wodociągów oraz innych urządzeń użyteczności publicznej.

Na powyższą konferencję przybył ob. [illegible] do prezydentów miast, by samorządy szczególną troską otoczyły człowieka pracy, by z największą wnikliwością podeszły w swej [illegible] do prostych i codziennych potrzeb ludzi pracujących, aby **wzmocniły swą działalność w kierunku szybkiego polepszenia tych warunków bytu ludzi pracujących, które obsługuje gospodarka komunalna.**

Rada Państwa i Rząd Rzeczypospolitej przyjdzie miastom z jak najdalej idącą pomocą w trosce o warunki życia mas pracujących.

POSIEDZENIE CKW PPS

W PIĄTEK, DNIA 17 WRZEŚNIA ODBĘDZIE SIĘ W WARSZAWIE PLENARNE POSIEDZENIE CENTRALNEGO KOMITETU WYKONAWCZEGO PPS. NAZAJUTRZ, DNIA 18 WRZEŚNIA, ODBĘDZIE SIĘ POSIEDZENIE RADY NACZELNEJ PPS. REFERAT POLITYCZNY WYGŁOSI SEKRETARZ GENERALNY PPS TOW. JÓZEF CYRANKIEWICZ. REFERAT GOSPODARCZY — CZŁONEK KOMISJI POLITYCZNEJ CKW TOW. ADAM RAPACKI.

W ZWIĄZKU ZE ZWOŁANIEM CKW I RADY NACZELNEJ KONFERENCJA CENTRALNEGO AKTYWU PPS, WYZNACZONA NA 14 I 15 WRZEŚNIA, ODBĘDZIE SIĘ W TERMINIE PÓŹNIEJSZYM, KTÓRY ZOSTANIE OSOBNO OGŁOSZONY.

Problemy kulturalno - oświatowe przedmiotem konferencji w KCZZ

W Warszawie odbyła się konferencja, w której udział wzięli przedstawiciele Wydziałów Kulturalno-Oświatowych Związków Zawodowych.

W toku obrad omówiono m. in. sprawę korzystanie przez związkowców z ulgowych biletów do kin. Przeprowadzona swego czasu ankieta w tej sprawie wykazała, że dotychczasowy system nie zadawala związkowców.

Proponowane przez uczestników ankiety zmiany idą w kierunku korzystania z ulgowych biletów do kin na podstawie legitymacji związkowej. Na jedną legitymację związkowiec miałby prawo nabyć dwa ulgowe bilety w kasie kina.

W obszernej dyskusji nad poruszonymi problemami zabierało głos kilkudziesięciu mówców, pozytywnie oceniających projekty Wydziału Kulturalno-Oświatowego KCZZ. Wyniki dyskusji podsumowała jednogłośnie przyjęta rezolucja, która zwraca szczególną uwagę na potrzebę wzmożenia czujności aktywu świetlicowego, aby do świetlic robotniczych nie przenikała ideologia, wroga klasie robotniczej.

„Wobec wzrastającej awangardowej roli klasy robotniczej — głosi rezolucja — w walce o dalszy rozwój demokracji ludowej o socjalizm, praca kulturalno-oświatowa związków zawodowych musi stać się ważnym instrumentem socjalistycznego wychowania klasy robotniczej".

Rezolucja stwierdza dalej, że należy wzmocnić tempo realizacji [illegible] chwał czerwcowego plenum KCZZ.

W zakresie pracy szkoleniowej rezolucja stwierdza, że należy oprzeć masowe kształcenie aktywu związkowego o zarządy główne związków zawodowych.

Na czoło zadań szkoleniowych, jako bojowe zadanie związkowego ruchu kulturalno-oświatowego, rezolucja wysuwa kształcenie aktywu Związku Zawodowego Robotników Rolnych. W pracy tej najczynniejszy udział powinni wziąć najlepsi i najaktywniejsi członkowie związków przemysłowych.

Odprężenie między Wschodem a Zachodem nie w smak podżegaczy wojennych

Politycy i bankierzy USA chcą storpedować rokowania między Anglią a ZSRR

LONDYN. — Jak donosi z Waszyngtonu korespondent „Daily Telegraph", amerykańskie koła polityczne z zainteresowaniem obserwują **odbywające się rokowania handlowe między Wielką Brytanią a ZSRR.** Ameryka — pisze korespondent — ma w zanadrzu wiele środków, mogących przeszkodzić handlowi Anglii ze Wschodem. Plan Marshalla zawiera dostateczną ilość klauzul, które mogą upoważnić administratora planu marshallowskiego Hofmana do wstrzymania pomocy dla Anglii. Korespondent przypomina, że Hofman zamierza ponadto opracować listę artykułów, których państwo marshallowskie nie ma prawa eksportować.

Lista ta ma objąć artykuły, które dotychczas nie były przewidziane przez klauzulę planu Marshalla. W ten sposób Ameryka może w każdej chwili wysunąć swoje obiekcje w sprawach eksportu krajów marshallowskich, a więc również i Anglii — kończy korespondent „Daily Telegraph".

Przed wyborami mężów zaufania

WARSZAWA. (SAP) — Terenowe instancje związków zawodowych otrzymały już opracowany przez KCZZ regulamin wyboru mężów zaufania w zakładach pracy. Terminy wyborów wyznaczają zarządy główne zw. zaw. na wniosek oddziałów. Każda 25-osobowa grupa pracowników wybiera jednego męża zaufania. Grupy winny być tworzone według rodzaju wykonywanej pracy. Na mężów zaufania należy wysuwać najbardziej aktywnych [illegible].

Krytyczny poniedziałek dla rządu Queuille'a

PARYŻ — Henri Queuille utworzył rząd, w skład którego weszło po ośmiu członków SFIO i MRP, siedmiu radykałów i sześciu przedstawicieli mniejszych partii. Queuille poza funkcją premiera objął ministerstwo skarbu, Schuman jest ministrem spraw zagranicznych, Ramadier — ministrem obrony narodowej, Marie — ministrem sprawiedliwości.

Rząd przedstawi się Zgromadzeniu Narodowemu w poniedziałek, po czym odbędzie się głosowanie nad votum zaufania.

PARYŻ — Gen. de Gaulle, przemawiając w Toulonie domagał się zniesienia reżimu wielopartyjnego i rozpisania nowych wyborów powszechnych.

Z Niemcami pokoju i demokracji dojdziemy do porozumienia

BERLIN — W ramach uroczystości ku czci b. ofiar faszyzmu rozpoczął się w Berlinie międzynarodowy kongres uczestników ruchu oporu. Przy wypełnionej po brzegi sali obrad zasiedli w prezydium przedstawiciele delegacji: polskiej, radzieckiej, czechosłowackiej, greckiej, duńskiej, norweskiej, francuskiej, jugosłowiańskiej, węgierskiej, hiszpańskiej, austriackiej i niemieckiej za wszystkich stref.

Powitany burzliwymi oklaskami przemówił w imieniu delegacji polskiej poseł Jan Izydorczyk, zwracając uwagę na wybitną rolę, jaką w obecnym życiu Polski i w jej aparacie państwowym odgrywają b. więźniowie polityczni. Zobrazowawszy dotychczasowe wyniki odbudowy kraju i wskazywszy na wielkie [illegible] na Ziemiach Odzyskanych, poseł Izydorczyk powiedział: „Społeczeństwo polskie obserwuje z baczną uwagą rozwój wypadków w Zachodnich Niemczech, widząc w próbach utworzenia tam odrębnego państwa chęć odrodzenia niemieckiego imperializmu. Zasady naszej polityki opierają się na układach w Jałcie i Poczdamie oraz na postanowieniach Konferencji Warszawskiej.

Wierzymy — powiedział mówca — że z Niemcami demokratycznymi i pokojowymi, które porzucą hasła rewizjonistyczne, będziemy mogli współpracować dla dobra naszych narodów. Poseł Izydorczyk wyraził nadzieję, że demokratom niemieckim uda się znaleźć wspólny język z demokracją polską.

Konsulaty hiszpańskie w Niemczech Zachodnich

PRAGA Jak podaje agencja Telepress, brytyjska administracja [illegible] pozwoliła na otwarcie [illegible] faszystowskiej Hiszpanii w miastach angielskiej strefy okupacyjnej Niemiec. Frankistowski konsulat generalny w Hamburgu rozpoczął już swe funkcje.

Również i amerykańskie władze okupacyjne pozwoliły na otwarcie konsulatu hiszpańskiego w Frankfurcie nad Menem.

Zakończenie kongresu brytyjskich Zw. Zaw.

LONDYN — W Margate zakończyły się w piątek obrady kongresu brytyjskich związków zawodowych.

Przewodniczącym Kongresu na okres 1 roku został prezes związku górników Will Lawther.

Uczestnicy Kongresu uchwalili szereg rezolucji, zawierających zalecenia pod adresem rządu, m. in., rezolucję ,wzywającą do zacieśnienia stosunków handlowych z ZSRR oraz pogłębienia współpracy międzynarodowej na rzecz pokoju.

Wojewódzka odprawa aktywu PPR

w Katowicach

KATOWICE — Dnia 11 b. m odbyła się w Domu Kultury Związków Zawodowych w Katowicach wojewódzka odprawa aktywu PPR.

Zasadnicze przemówienie o uchwałach sierpniowego Plenum KC wygłosił członek KC PPR poseł tow. Ochab.

O zadaniach PPR-owców województwa śląsko - dąbrowskiego mówił pierwszy sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PPR tow. Nowak Zenon.

W dyskusji zabierało głos kilkunastu aktywistów terenowych, wyrażając swoją pełną solidarność z uchwałami KC PPR.

Narada w uchwalonej rezolucji wyraziła jednogłośnie solidarność z uchwałami sierpniowego plenum KC PPR.

USA uniemożliwiają zwołanie Wielkiej Czwórki

Nota radziecka ujawnia manewr Departamentu Stanu

MOSKWA — Rząd radziecki skierował do rządu Stanów Zjednoczonych następującą odpowiedź: „Rząd radziecki otrzymał notę departamentu stanu z 8 września i notę departamentu stanu z 9 września w sprawie b. kolonii włoskich.

W związku z tym poruczono ambasadzie ZSRR zakomunikować rządowi Stanów Zjednoczonych, co następuje: Rząd Stanów Zjednoczonych w nocie z 8 września oświadcza, że konferencja rady ministrów spraw zagranicznych w sprawie b. kolonii włoskich nie przyniosłaby żadnej korzyści, jeśli rząd radziecki nie przedstawi nowych wniosków. Takie oświadczenie, będące próbą stawiania rządowi radzieckiemu jakichkolwiek warunków wstępnych dla zwołania rady ministrów spraw zagranicznych, jest najzupełniej samowolne i dla rządu radzieckiego nie do przyjęcia. Rząd Stanów Zjednoczonych, wyrażając gotowość uczestniczenia w konferencji rady ministrów spraw zagranicznych w sprawie b. kolonii włoskich, oświadcza, że do uczestniczenia w takiej konferencji otrzyma pełnomocnictwa przedstawiciel sekretarza stanu, co oznacza odmowę ministra [illegible] zagranicznych Stanów Zjednoczonych brania udziału w wymienionej wyżej radzie ministrów spraw zagranicznych i uniemożliwia zwołanie rady ministrów spraw zagranicznych w celu omówienia danej sprawy. Tym samym rząd Stanów Zjednoczonych narusza ten punkt układu pokojowego z Włochami, który stwierdza, że sprawę b. kolonii włoskich należy rozpatrzeć przed 15 września b. r. na radzie ministrów spraw zagranicznych. Nie bacząc na to, że taka odpowiedź rządu Stanów Zjednoczonych nie odpowiada wymaganiom układu pokojowego [illegible] Włochami, rząd radziecki nie będzie sprzeciwiać się zwołaniu konferencji przedstawicieli 4 mocarstw, jeśli wyrażą na to swoją zgodę również rządy Francji i Wielkiej Brytanii. Co do daty 13 września dla odbycia konferencji w Paryżu rząd radziecki nie wysuwa żadnych zastrze[illegible]

Nota radziecka została również przesłana do rządów Wielkiej Brytanii i Francji.

Największe lokomotywy w Europie

budujemy w Polsce

WARSZAWA — Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce — zakłady w Chrzanowie wypuściły w sierpniu b. r. pierwszy po wojnie ciężki parowóz pośpieszny typu PT 47. Ten typ parowozu należy do największych lokomotyw pośpiesznych w Europie. Parowozy PT 47 produkować będzie seryjnie Fabryka Lokomotyw w Chrzanowie i zakłady Cegielskiego w Poznaniu.

Parowóz pośpieszny PT. 47 posiada najnowszą konstrukcję i może rozwijać szybkość 110 km na godzinę. Ciężar parowozu wynosi 97,6 t. długość około 15 metrów. PT. 47 potrafi ciągnąć 10 wagonów pulmanowskich.

Fabryka Lokomotyw w Chrzano-[illegible] wyprodukowała do dnia 1 lipca [illegible] r. 375 parowozów. Z tego na rok bieżący przypada 322 parowozy. Produkcja Fabryki jest obecnie czterokrotnie większa, niż przed wojną.

Zbrodnicza gospodarka

rządu ateńskiego

[illegible] greckich zw. zaw. Apostolos Grecos opowiedział na konferencji prasowej o ciężkiej sytuacji ludności, pracującej na terenach kontrolowanych przez rząd ateński.

Ceny towarów przemysłowych [illegible] podczas gdy płace robotników i urzędników pozostały prawie niezmienione. O cenach i płacach robotniczych w Grecji decydują obecnie Amerykanie. Plan Marshalla pociągnął za sobą skutki katastrofalne, gdyż wskutek jego realizacji 65 procent robotników greckich utraciło pracę. Przed tym Grecja wywoziła 40 procent swego tytoniu do Niemiec i Austrii. Obecnie ten rynek zbytu opanowali Amerykanie i w składach greckich gnije 40 milionów kilogramów tytoniu. 60.000 pracowników przemysłu tytoniowego straciło pracę. Również i wśród marynarzy bezrobocie przybrało ogromne rozmiary.

Anglosasi sprowokowali zajścia w Berlinie

Komunikat Agencji ADN

BERLIN (PAP) W prasie berlińskiej zamieszczono komunikat agencji ADN na temat zajść w gmachu berlińskiej rady miejskiej. Agencja stwierdza, że w dniu 8 września w pokojach oficerów łącznikowych mocarstw zachodnich, znajdujących się w tym samym gmachu, kryły się podejrzane osoby. W nocy z 7 na 8 września otrzymano informację o pijatyce w tych pokojach.

Przybyły na miejsce przedstawiciel radzieckiej komendantury zwrócił się z prośbą do oficerów o [illegible] opuszczenie gmachu. Oficerowie [illegible] odmówili jednakże i kontynuowali pijatykę razem z przebywającymi w pokojach Niemcami.

W nocy komendant sektoru francuskiego Berlina — gen. Ganeval zwrócił się do komendanta radzieckiego sektora — gen. Kotikowa z prośbą o zezwolenie na pozostanie przez noc oficerów francuskich w gmachu rady miejskiej, ponieważ mieli oni rzekomo do wykonania polecenia swego komendanta.

Komendant radziecki zakomunikował, że oficerowie francuscy są pijani i poprosił gen. Ganevala o przewiezienie ich z gmachu rady celem uniknięcia jakichkolwiek incydentów. Wówczas gen. Ganeval zwrócił się z prośbą o wydanie polecenia wypuszczenia z gmachu oficerów francuskich oraz towarzyszących im osób innych narodowości, mieszkających w sektorze francuskim. Odpowiednie polecenie wydano do wykonania policji niemieckiej.

Pomiędzy 4 a 5 rano oficerowie francuscy opuścili gmach rady, a razem z nimi 23 Niemców. W czasie ich przejazdu przeprowadzono na jednej z ulic kontrolę, podczas której stwierdzono, że Niemcy ci nie posiadają przy sobie żadnych dokumentów, wobec czego zatrzymano ich celem sprawdzenia tożsamości. Następnie stwierdzono, że zatrzymani nie mieszkali w sektorze francuskim, lecz byli policjantami w amerykańskim sektorze.

Przypuszcza się, że schowali oni swoje dokumenty celem ukrycia swej przynależności do oddziałów policyjnych dr Stumma, samowolnie mianowanego przez władze okupacyjne zachodnich sektorów szefem policji tych sektorów.

Kaci obozów koncentracyjnych nie ujdą zasłużonej kary

58 zbrodniarzy wojennych

wydały Polsce władze radzieckie

WARSZAWA. — Do Polski sprowadzono 58 zbrodniarzy wojennych, wydanych przez Związek Radziecki.

Do najgrubszych ryb tego transportu należy Walter Famer, pułkownik Wehrmachtu i od października 1944 r. komendant Oświęcimia, Franz Reiner, kapitan żandermerii, uczestniczący w akcjach przeciwko partyzantom łomżyńskim, Otto Hubner, st. leutnant policji, naczelnik 3 oddziału w urzędzie policyjnym dystryktu radomskiego, organizator a później likwidator getta w Radomiu, Częstochowie i Kielcach, oraz Walter Laubner, kierownik gestapo w Częstochowie.

W grupie zbrodniarzy znajduje się poza tym pewna ilość policjantów i żandarmów niemieckich, kilku oprawców z Majdanka i Oświęcimia, paru żołnierzy SS — uczestników likwidacji warszawskiego getta oraz kilkunastu członków osławionej brygady przestępców Dirlewangera, którzy w bestialski sposób zapisali się w pamięci Warszawiaków w okresie powstania.

W transporcie zbrodniarzy jest również 12 Polaków wywiadowców komendy SS w Oświęcimiu.

Komisja do spraw uchodźców

GENEWA — W Genewie obraduje obecnie po raz ostatni komisja do spraw uchodźców, która po 18 miesiącach istnienia kończy swoją działalność, przekazując funkcje nowoutworzonej międzynarodowej organizacji do spraw uchodźców (IRO).

Według danych komisji do spraw uchodźców, do repatriacji pozostało około 800 tysięcy osób, z których 95 proc. przebywa obecnie w Niemczech i Austrii.

Zgon b. króla Bułgarii

BERLIN. — W miejscowości Coburg zmarł w wieku 87 lat b. król bułgarski Ferdynand.

Sprawa uznania państwa Izrael

NOWY JORK — Sekretarz Stanu Marshall oświadczył na konferencji prasowej w Waszyngtonie, że Stany Zjednoczone uznają de jure państwo Izrael po wyborach w Palestynie, które mają się odbyć 1 października. Odpowiednia decyzja zostanie powzięta przez prez. Trumana na wniosek Departamentu Stanu.

Pożar magazynów w Amsterdamie

HAGA. — W nocy z piątku na sobotę w magazynach żywnościowych w Amsterdamie wybuchł olbrzymi pożar. Spłonęły składy wraz z wielkimi zapasami mięsa, masła i jaj. Szkody są bardzo poważne. Przydziały żywnościowe ludności amsterdamskiej będą musiały prawdopodobnie być zmniejszone.

Siostry sjamskie urodziły się w Koblencji

BERLIN. — Dziennik „Die Welt" doniósł, że w szpitalu w Koblencji (francuska strefa okupacyjna) urodziły się siostry sjamskie. Matka i dzieci czują się dobrze.

Premie ZUS-u dla pracowników naftowych

Za przestrzeganie bezpieczeństwa pracy

KRAKÓW (m) — Przestrzeganie bezpieczeństwa pracy w zakładach przemysłowych jest jednym z głównych warunków współzawodnictwa pracy. Na wniosek Międzyministerialnej Centralnej Komisji Bezpieczeństwa i higieny pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał pracownikom Przemysłu Naftowego 15 premii na łączną kwotę 90 tys. zł w tym 3 premie po 10 tys. i 12 po 5 tys. zł.

Wręczenie nagród nastąpiło w Lipinkach k. Gorlic przy udziale przedstawicieli władz państwowych, partii politycznych, związku zawodowego oraz przedstawicieli CZPN i kopalnictwa naftowego. Nagrody i dyplomy wręczył przedstawiciel ZUS dyr mgr Roman Pelc z War[illegible]

Współzawodnictwo pracy

W CZPN rozszerza się

KRAKÓW (m) — Z dniem 1 września akcja współzawodnictwa pracy w Centralnym Zarządzie Przemysłu Naftowego rozszerzyła się na wskutek przystąpienia do współzawodnictwa pracowników umysłowych. Nowi uczestnicy współzawodnictwa zawarli już umowy zespołowe pomiędzy poszczególnymi działami służb.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

TVORBA

[illegible]sze o zasługach b. prezydenta dr Edwarda Benesza:

„Było to życie, wypełnione służbą dla Republiki. Po powrocie do kraju Prezydent w zgodzie z wolą ludu i z własnym sumieniem podpisuje wszystkie rewolucyjne dekrety, które wprowadzały w życie najważniejsze zasady programu koszyckiego, jaki przeobraził całkowicie ustrój i życie Republiki. Dr. Benesz zdawał sobie sprawę z życzeń i pragnień szerokich mas i będąc jego pierwszym przedstawicielem na najwybitniejszym stanowisku, stosował się zawsze do jego woli. Jako szczery demokrata, zgadzał się z tą wolą również i wówczas, gdy jego osobiste poglądy i zapatrywania na naszą drogę do socjalizmu w szczegółach były nieco inne. Podkreślić jednak należy, że Benesz był zawsze głęboko przeświadczony o tym, że generalna linia, według której realizujemy socjalizm, jest słuszna.

I właśnie na tym polega jego wielkość i słuszne pojmowanie przez niego demokracji. Z tą samą mądrością męża stanu podejmował on decyzje w czasie wypadków lutowych tegoż roku, kiedy to ku ogromnemu rozczarowaniu naszej reakcji w krytycznych momentach pozostał wierny sobie i swojemu narodowi".

Bułgaria domaga się przyjęcia do ONZ

Wicepremier i minister spraw zagranicznych, Wasili Kolarow, oświadczył w przemówieniu wygłoszonym na zakończenie sesji nadzwyczajnej Zgromadzenia Narodowego, że Bułgaria, która wywiązała się ze wszystkich zobowiązań międzynarodowych, powinna być przyjęta do ONZ. Wicepremier podkreślił, że Bułgaria dała dowód, że ma tyle samo praw co każde inne państwo zasiadania w gronie Narodów Zjednoczonych.

Następnie na wniosek rządu Zgromadzenie jednogłośnie uchwaliło ustawę, na mocy której kadencja Zgromadzenia przedłużona została o jeden rok.

Uczczenie poległych w walce z hitleryzmem w Berlinie

BERLIN — W gmachu opery państwowej w Berlinie 3 tysiące delegatów zakładów przemysłowych uczciło ofiary, poległe w walce z hitleryzmem. Spośród delegatów zagranicznych, przybyłych na Kongres ku czci ofiar faszyzmu, przemawiał jako przedstawiciel polski — poseł [illegible] Motyka, który przekazał zebranym robotnikom niemieckim pozdrowienia od b. polskich więźniów politycznych.

W związku z odbywającym się kongresem, w sektorze amerykańskim Berlina wydano zakaz rozlepia[illegible] afiszy kongresu związku ofiar faszyzmu oraz zabroniono urządzania jakichkolwiek obchodów związanych z uczczeniem ofiar hitlerowskich.

Rosną dobrowolne oszczędności

WARSZAWA. — Pomimo okresu urlopowego wkłady dobrowolnych oszczędności w Banku Gospodarstwa Spółdzielczego wzrastają w szybkim tempie.

Na dzień 1 września notowano już 360 milionów złotych na kontach oszczędności dobrowolnych, co w porównaniu z grudniem, kiedy na kontach oszczędnościowych było 110 milionów złotych, oznacza wzrost o ponad 200 proc.

Ilość książeczek oszczędnościowych w tym samym czasie wzrosła z 31 tys. do 140 tys., czyli o 452 proc. Znakomita większość posiadaczy książeczek to ludzie pracy — pracownicy spółdzielczości.

KOMUNIKATY

NOWY CENNIK NA JAJA

Wojewódzka Komisja Cennikowa zawiadamia, że obowiązująca cena przy skupie jaj w czasie okresie od dnia 13 IX — 18 IX 1948 r. wynosi:

1. skup na targach: jaja oryginalne cena dla producenta za 1 kg zł 250.

2. Skup w stałych punktach skupu: jaja I gat. o komorze 4 mm, czyste, ponad 50 gramów, świetlone cena dla producenta za 1 kg zł 270, czyli wysokość dopłaty przy nabywaniu jaj czystych świeżych i dużych wynosi przy 1 kg zł 20.

Ceny powyższe obowiązują zarówno skupujących, jak i sprzedających i nie mogą być ani obniżone, ani podwyższone.

WYCIECZKA DO PRAGI

Zarząd Koła Krakowskiego Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych zawiadamia zgłoszonych uczestników wycieczki do Pragi by do dnia 15 bm. złożyli wszystkie potrzebne załączniki do w[illegible]go kwestjonarjusza.

Urzędowe ceny drobiu

KRAKÓW (kom) — Wojewódzka Komisja Cennikowa ustaliła następujące ceny przy skupie drobiu od producentów w stałych punktach skupu na spędach i poza nimi (w nawiasie ceny za sztukę):

Gęsi i gąsiory typu pomorsko-poznańskiego do 1 roku pełnomięsne, waga żywa od 4,5 kg: 160 (740), mięsne od 3,8 kg: 145 (550), chude od 3,5 kg: 125 (440), typu suwalskiego do 1 roku pełnomięsne od 4 kg: 165 (660), mięsne od 3,5 kg: 150 (525), chude od 2,8 kg: 130 (365); typu kielecko-lubelskiego do 1 roku pełnomięsne od 3,8 kg: 165 (630), mięsne od 3,4 kg: 150 (510), chude od 2,7 kg: 130 (350); typu karpackiego do 1 roku pełnomięsne od 3,5 kg: 170 (595), mięsne od 3 kg: 155 (465), chude od 2,5 kg: 135 (340).

Indory młode do 1 roku pełnomięsne waga żywa od 4 kg: 230 (920), mięsne od 3 kg: 190 (570).

Indyczki młode do 1 roku pełnomięsne od 3,2 kg: 250 (800) mięsne od 2,5 kg: 210 (525).

Indory stare do 3 lat pełnomięsne od 5 kg: 195 (975), mięsne od 4,5 kg: 160 (720).

Indyczki stare do 3 lat pełnomięsne od 4 kg: 200 (800), mięsne od 3,5 kg: 170 [illegible].

Ceny powyższe obowiązują na terenie całego Województwa Krakowskiego z chwilą ogłoszenia aż do odwołania.

Naftowcy na odbudowę Stolicy

KRAKÓW, (m) Pracownicy Centralnego Zarządu Przemysłu Naftowego i podległych mu przedsiębiorstw znajdujących się na terenie Krakowa powzięli jednomyślną uchwałę opodatkowania się w wysokości 0,5 proc. od poborów na rzecz odbudowy Warszawy na okres 1 roku.

„Fablok" wykona plan roczny przed terminem

KRAKÓW (m) — Pracownicy 1 Fabryki Lokomotyw w Polsce — Chrzanowskiego „Fabloku" powzięli na zebraniu załogi jednomyślną uchwałę wykonania planu produkcji na rok 1948 przedterminowo. W uchwalonej w związku z tym rezolucji załoga Fabloku podkreśliła, że decyzja swa pragnie przyczynić się do odbudowy kraju i wzmożenia życia gospodarczego a przez to do poprawy bytu mas pracujących.

W cieniu pałacu

Krzeszowice dumne ze swej szkoły

Krzeszowice wyrosły jako „folwerk" hr. Potockich, aż do 1939 r. nie zdołały się jakoś „wyemancypować". Ciekawy turysta dowiadywał się zawsze, że w Krzeszowicach jest „pałac", są „łazienki", w pobliskim Tenczynku zasługuje na uwagę kopalnia „Krystyna", (też domena „pana z pałacu"), ruiny zamku, że warto zainteresować się tym a tym, tu a tu. O samym miasteczku nigdy nic się nie mówiło, takie zawsze było małe, nie ważne, zmajoryzowane przez wszechpotężny pałac. Wola, czy humor magnata powołały do życia [illegible]cowość, która lata żyła z woli, czy humoru swego założyciela, pokornie znosząc wszelkie „pańskie" fanaberie. Nawet rynek miasteczka znajdował się na dworskich gruntach, i kiedy dziedzicowi zachciało się umiejscowić swoją rezydencję w centrum Krzeszowic, poprostu „przesiedlił" część mieszkańców miasta na drugą stronę pałacu do Nowej Wsi. O jakimś szerszym rozmachu w rozwoju Krzeszowic nie było mowy, bo miasto nie miało — gruntów.

Zawierucha wojenna na kilka lat dała Krzeszowicom innego pana: Niemcy przeznaczyli pałac na rezydencję gen. gubernatora Franka. I znów, choć zmienił się feodał, „pan", kolator kościoła, nie wyzbyły się charakteru folwarku Krzeszowice.

Sam pałac, choć zdewastowany wyszedł z okupacji obronną ręką, ale jakżeż się zmienił.

Przeszło 100 ubikacji pałacu krzeszowickiego, kilkanaście hektarów pięknego, stuletniego parku, kompleksy licznych budynków folwarcznych, do niedawna służące trzem osobom, znajdują się dziś w posiadaniu totnięcego życiem Państwa Zakładu Wychowawczo-Naukowego.

DZIECI MAJĄ SWÓJ DOM

Fanatyk spraw wychowania młodzieży, dr Jedlewski, jeszcze w okresie „lubelskim", widząc, że nowa rzeczywistość po raz pierwszy w historii Polski daje wielkie szanse urzeczywistnienia opieki nad osieroconymi dziećmi, „odkrył" pałac krzeszowicki i olbrzymią swą energią stworzył, nie szkołę ani internat, czy sierociniec, a dał 360 sierotom „dom".

Niezwykłość Zakładu polega właśnie na jego charakterze, na tym, że cały wysiłek wychowawców koncentruje się na wyrównaniu sierotom ich krzywdy. Dla wszystkich domowników (właśnie „domowników", a nie tylko „wychowanków") do przeszłości należą już chwile wyzucia z wszelkich szans życiowego startu, chwile spędzane z woli i „łaski" przygodnych opiekunów na pastwiskach, w służbie, w wyzysku. Skierowane do Zakładu różnymi drogami, trafiają w świat, gwarantujący im to, czego dziecko najbardziej do swego prawidłowego rozwoju potrzebuje: serdeczną opiekę i możność kształcenia się.

W jasnych murach żyje życiem rodzinnym 5 gromad chłopców i dziewcząt. Mimo starannej opieki kwalifikowanych wychowawców, każde prawie zagadnienie z życia młodzieży zakładowej rozwiązywane jest w ramach młodzieżowego samorządu. Samorząd w ramach poszczególnych sekcji rozwija uzdolnienia i zamiłowania młodzieży, jest pierwszą szkołą życia obywatelskiego. Zapał z jakim młodzież sama odnosi się do tych zagadnień, z jednej strony, osiągnięte wyniki z drugiej wskazują na właściwość drogi.

Od września każdego roku ludnieją się sale i korytarze [illegible]jących do Zakładu instytucji naukowych. Dotychczas uruchomiono już Liceum pedagogiczne, którego pierwsi absolwenci w bieżącym roku po uzyskaniu świadectwa maturycznego rozpoczęli pracę nauczycielską, gimnazjum ogrodnicze, dysponujące wzorowym, 15 ha ogrodem, gimnazjum przemysłu drzewnego, korzystające z nowoczesnej stolarni, w której wychowankowie wykonali już na zamówienie Min. Ośw. sprzętu szkolnego za kilkanaście milionów zł. Dla uczniów liceum pedagogicznego istnieje zorganizowana szkoła ćwiczeń. Łącznie z gimnazjum i liceum ogólnokształcącym, naukę pobiera w uczelniach Zakładu ponad 1000 młodzieży.

Rozmach kierownictwa nie słabnie. W bieżącym roku powstanie szkoła umuzykalniająca, w przyszłości projektuje się otwarcie wyższego kursu nauczycielskiego, o nastawieniu społeczno-wychowawczym jako wyraz docenienia wychowawczego znaczenia szkoły, która winna nie tylko podawać pewien kontyngent wiadomości, ale przede wszystkim wychowywać.

Wychowankowie nie będzie się tak, jak niestety narazie jeszcze dziś, rekrutować przypadkiem i sporadyczną dobrą wolą opiekunów. Projektowane przedszkole, zajmujące się dziećmi, które z uwagi na wiek nie mogą dziś uczęszczać do już zorganizowanych szkół, będzie ich w miarę indywidualnych uzdolnień kierować do najbardziej odpowiedniej [illegible].

WZOROWY OŚRODEK WIEJSKI

Zakład krzeszowicki stanowczo zerwał z tradycją majoryzowania miasta i okolicy przez pałac. Zastosowano na szeroką skalę inną metodę wywierania wpływu na miejscowe społeczeństwo. I tak, 80 ha gospodarstwo rolne Zakładu jest wzorem i wyrocznią dla wszystkich rolników. Obory, chlewnie, kurniki — dla hodowców. Szereg imprez artystycznych zorganizowanych przez młodzież zyskało jej szczerą sympatię mieszkańców. Starsi wychowankowie wyruszą w bieżącym roku „w teren", obsługując w porozumieniu z org. partyjnymi szereg zebrań gminnych i gromadzkich, w ramach których wygłoszą pogadanki o szerokim wachlarzu tematów. Poza tym pamiętać należy, że ok. 60 proc. młodzieży kształcącej się w szkołach Zakładu rekrutuje się z pośród krzeszowiczan i że ta właśnie młodzież tym silniej powiąże Zakład z terenem.

I w tym właśnie sensie, „pałac" w Krzeszowicach nadal przewodzi i będzie przewodzić w przyszłości wyrosłemu w jego cieniu miasteczku.

Ostatnia droga tow. Jana Dudziaka

KRAKÓW (k) — W sobotę popołudniu odbył się w Trzebini pogrzeb sekretarza Powiatowego Komitetu PPS w Chrzanowie tow. Jana Dudziaka, długoletniego działacza robotniczego i członka PPS. Kondukt pogrzebowy wyruszył z Domu Ludowego w Trzebini ko[illegible] [illegible]ło Trzebini poprzedzany orkiestrą Zakładów Elektrycznych w Sierszy Wodnej i sztandarami PK PPS, PK PPR i SL. Długi szereg trzydziestu kilku wieńców niesionych przez delegacje Komitetów Gminnych i Zakładowych obu partii robotniczych i delegacje ZMP z poszczególnych miejscowości i zakładów pracy poprzedzały liczne poczty sztandarowe z Chrzanowa, Trzebini, Szczakowej, Krzeszowic, Tenczynka, Sierszy, Brzeszcz i innych miejscowości oraz zakładów pracy.

Za trumną postępowała rodzina zmarłego, delegacja Wojewódzkiego Komitetu PPS w osobach tow. Ziffera, tow. Kajanka i red. tow. Kiety, władze PK PPS w Chrzanowie, przedstawiciele KP PPR chrzanowskiego, przedstawiciele poszczególnych Komitetów, oraz liczne zebrani przyjaciele zmarłego i towarzysze pracy.

W pogrzebie wzięło udział ponad tysiąc osób. Kondukt pogrzebowy przeciągnął przez Trzebinię, [illegible].

Nad mogiłą przemówił w imieniu Wojewódzkiej Rady PPS i Woj. Komitetu PPS tow. Ziffer podkreślając zasługi tow. Dudziaka w walce o sprawę robotniczą, w której nie złamały go, nieugiętego bojownika proletarjatu, prześladowania sanacji, więzienie i bezrobocie. — Praca tow. Dudziaka i przykład jego konsekwentnej walki — powiedział tow. Ziffer — pozostanie u nas zawsze w pamięci. Będzie ona drogowskazem w realizacji Polski sprawiedliwości społecznej, Polski Socjalistycznej.

Po dźwiękach „Czerwonego Sztandaru" odegranego przez orkiestrę Rafinerii Nafty w Trzebini przemówił w imieniu PK PPS w Chrzanowie tow. Feluś, który odczytał również pismo kondolencyjne PK PPR w Chrzanowie. Po przemówieniu tow. Zając z bratniej partii, który pożegnał zmarłego na ostatniej drodze w imieniu gromady Trzebionka, wygłosił krótkie przemówienie syn zmarłego, tow. Dudziak Władysław przyrzekając prowadzenie dalszej wytrwałej pracy na drodze którą szedł zmarły, ku szczęśliwemu jutru Polski Socjalistycznej.

Przy dźwiękach Międzynarodówki, które były ostatnim salutem, przy pochylonych sztandarach, okrytych żałobą, opuszczono trumnę do mogiły.

Robotniczy powiat chrzanowski pożegnał swego cenionego i zasłużonego działacza na ostatniej drodze, ale praca jego i pełen poświęcenia trud życia pozostanie w pamięci tego powiatu na zawsze.

Kino „Promień" w Teatrze Robotniczym

N. SĄCZ (rm) W Nowym Sączu uruchomione zostało w gmachu Teatru Robotniczego kino „Promień" w miejsce zlikwidowanego kinoteatru „Świt", który dotychczas miał pomieszczenie dogodne na specjalnie [illegible] ten cel zbudowanej sali w budynku posokolim, mającej być poddanej gruntownemu remontowi.

Nowoczesny gmach teatru raczej nadaje się na stałą siedzibę teatru, niż na seanse kinowe, na które uczęszcza młodzież miejscowa nie bardzo dbająca o zachowanie czystości. W każdym razie projekt ten nie spotkał się z uznaniem miejscowego społeczeństwa, które uważa ten budynek, jako dom reprezentacyjny Nowego Sącza.

KURSY BUCHALTERYJNE

Związek Zawodowy Pracowników Handlowych i Biurowych w Krakowie, Wiślna 10 przyjmuje wpisy na kursy buchalteryjne dla początkujących i zaawansowanych codziennie z wyjątkiem sobót i niedziel w godz. 15 — 18.

Równocześnie przyjmuje się wpisy na kursy języka rosyjskiego, francuskiego i angielskiego [illegible] stenografii.

W PARTII PPS

ODPRAWA SEKRETARZY KÓŁ W POWIECIE MYŚLENICKIM

MYŚLENICE (yi) — W Myślenicach odbyła się ostatnio odprawa sekretarzy Kół Komitetu Powiatowego. Referat organizacyjny wygłosił kierownik Wydziału WK PPS tow. Kajanek, a sekretarz PK Myślenice tow. Lewkiewicz omówił cel i sposób organizowania aktywów gminnych. Obydwa referaty wywołały dyskusję, w której kilkakrotnie wyrazy omawiało terenowe sprawy organizacyjne. M. in. postanowiono zreorganizować Miejski Komitet w Jordanowie, który nie wykazuje dostatecznej żywotności. Stwierdzono ponadto, że na ogólną ilość 21 Kół powiatu myślenickiego na odprawę nie przybyło 6 sekretarzy w osobach towarzyszy: Jan Oświęcimski, Piotr Jurek, Bronisław Janicki, Andrzej Księżak, i Tadeusz Kudzała.

Wydział Ogólno - organizacyjny Wojewódzkiego Komitetu podając do wiadomości nazwiska tych towarzyszy podkreśla karygodny brak dyscypliny z ich strony, zaznaczając, że w razie ponownego zaniedbywania obowiązków zostaną w przyszłości przekazani do rozpatrzenia kontroli partyjnej, celem [illegible] gnięcia odpowiedniej [illegible].

ODPRAWA AKTYWU POWIATOWEGO W BRZESKU

BRZESKO (yi) — W Brzesku odbyła się odprawa Powiatowego Aktywu PPS, poświęcona aktualnym zagadnieniom wiejskim. Referat wygłosił przedstawiciel Wojewódzkiego Komitetu tow. Ulatowski. W dyskusji zabierało głos 11 towarzyszy, poruszając sprawy spółdzielczości wiejskiej, funduszu oszczędnościowego i podatku gruntowego. W toku obrad zwrócono uwagę na niezwykle wysoką cenę ziemi, utrzymywaną przez bogate chłopstwo, oraz na straty spowodowane przez tegoroczną powódź. Wielu towarzyszy zwróciło uwagę na konieczność wzmocnienia aktywności organizacji wiejskich, oraz dyscypliny partyjnej.

CO * GDZIE * KIEDY

TEATR MIEJSKI im. Słowackiego — godz. 19 — „Obrona Ksantypy" Morstina.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19 — „Wesele Figara" Beaumarchais. Mała sala — godz. 19,15 — „Seans" Coward'a.

TEATR MŁODEGO WIDZA RTPD (Scala) — godz. 16 i 18,30 — „Panna Mężatka" (dla szkół przedstawienie zamknięte).

TEATR OKZZ „Studio" — godz. 19,30 — „Juliusz Szyleng" czyli „Ludzie są ludźmi".

Dziś oraz we środę teatr m. im. J. Słowackiego gra komedię L. H. Morstina „Obrona Ksantypy".

KINA

GDANSK: „Nauczycielka wiejska". WOLNOŚĆ: „Oflag XXVII". ŚWIT i WARSZAWA: „Cygańska miłość. APOLLO: „Siostra Lokaja". SZTUKA: „Siedmiu śmiałych". W CIECHA: „Siostra Lokaja". WANDA: „Zielone lata" — Początek seansów: Świt godz. 16, 17,30 20: Warszawa 15,30, 18, 20,30; Apollo: 15,30, 18,30 i 20,30. Wanda: 15, 17,30 20; we wszystkich pozostałych kinach o godz. 16, 18 i 20.

Kino Aktualności w sali Apollo: Najnowsza Polska Kronika Filmowa: Muzea polskie, Wampir, Dick Stabile z orkiestrą.

Dźwiękowe Kino Oświatowe: program jak w kinie Aktualności.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej 13 9. dr Szale Stanisław, Kopernika 26, tel. 546-30, 597-39.

W [illegible]

Dzień w Tęgoborzy

Jak pracuje szkoła szybowcowa na Jodłowniku

W odległości około 14 km od Nowego Sącza leży nad brzegiem malowniczego Jeziora Rożnowskiego wieś Tęgoborze, bielejąca ścianami chat wśród bujnej zieleni sadów i zabytkowego kociołka, graniczącego bezpośrednio z wodami jeziora.

Ale nie sama wieś jest celem naszej wędrówki, tylko te żeglujące nad nią szybowce, na których młode „orliki" zaprawiają się na przyszłych „orłów" polskiego lotnictwa.

Samochód ciężarowy sapiąc ciężko, pnie się na strome zbocza góry Just, zapełniony młodzieżą sądecką, zdążającą na pokazy szybowcowe, zorganizowane przez kierownictwo szkoły lotniczej w Tęgoborzy. Bardziej odważni mogą przylecieć z lotniska nowosądeckiego awionetką Akademickiego Aeroklubu krakowskiego, który bierze udział w tej imprezie, zorganizowanej z okazji Święta Lotnictwa. Wreszcie na szczycie Justu nowoczesna droga na lewo prowadzi na wzgórze Jodłownika, gdzie ciężarówka zatrzymuje się przy hangarze szkoły szybowcowej, mieszczącej w swoim wnętrzu również i biura i pomieszczenia dla adeptów lotnictwa szybowcowego.

13 LAT PRACY WYTĘŻONEJ PIONIERÓW SZYBOWNICTWA PODHALAŃSKIEGO

Szkoła w Tęgoborzy, założona przez krakowski okręg kolejowego LOPP w r. 1935, miała „niemowlęctwo" bardzo ciężkie. Tęgoborze nie posiadało urządzeń, poza oczywiście skromnymi warsztatami i niezbędnym hangarem, w którym stało 5 szybowców szkolnych. Mimo niezwykle ciężkich warunków szkoła w jesieni 1936 r wypuściła kilkudziesięciu pilotów kategorii A, B, i C.

Dzięki jednak ofiarności społeczeństwa nowosądeckiego i niezmordowanym wysiłkom organizatorów — szkoła rozrosła się do rozmiarów poważnych, stając się jednym z najważniejszych ośrodków pilotażu szybowcowego wszystkich kategorii.

Cały dorobek szkoły, składający się — w przeddzień wybuchu wojny — z kilku hangarów, 30 szybowców i doborowego sprzętu, został gruntownie zniszczony przez uciekających okupantów, nie szczędzących też budynków, które spalono, a sprzęt wywieziono do Niemiec.

Część sprzętu; jak kilka szybowców zdołano zrewindykować ze Śląska, gdzie je Niemcy porzucili, oraz wzniesiono prowizoryczne hangary.

Już w pierwszym roku nauki szkoła wykazała duży napływ uczniów z całej Polski, co świadczy wymownie o potrzebie tego rodzaju instytucji.

Entuzjaści lotnictwa nie bacząc na trudności i prymitywne warunki bytowania z zapałem garnęli się do tego pięknego sportu.

Ogólny bilans dotychczasowej pracy, to wyszkolenie ponad 1700 pilotów szybowcowych wszystkich kategorii, którzy chwalebnie zapisali [illegible] na kartkach historii naszego lotnictwa wojskowego w ostatniej wojnie. Dużo z nich nie wróciło do Ojczyzny, składając swe młode życie na obcej ziemi.

NA LOTNISKU SZYBOWCOWYM

Przed hangarem odpoczywają w skwarze południowego słońca biało skrzydłe szybowce, a w ich cieniu śpią pokotem uczniowie szkoły szybowcowej. Nie dziwota skoro mają już wiele godzin ćwiczeń poza sobą, a oczekują ich nowe popisy na które przybyło z Nowego Sącza około 3 000 widzów.

I wszyscy ci, którzy przybyli do Tęgoborzy nie żałowali trudu. Jako pierwsze odbyły się loty żaglowe w których startowali 4 kwalifikowani piloci: Iwański, Kawa, Szczęśniak i Bucaj, wszyscy z Krakowa.

Rozległa się komenda: Ogon gotowy? — Gotowy! Pilot gotów? — Gotów! Ciągnąć!

[illegible]z — dwa — trzy — cztery... miarowo skanduje załoga przy startowych linach. Biegiem!... Puść... — pada wreszcie rozkaz komendanta lotniska i szybowiec po zrzuca[illegible] linek wznosi się lekko nad łagodnym zboczem wzgórza, a nagrzany ciepły prąd powietrza, płynący od strony Jeziora Rożnowskiego, dźwiga aparat w górę, skaczący z „komina" na „komin", omijając zdradzieckie „studnie", gdzie opadający prąd powietrzny dusi szybowiec ku ziemi. Drogowskazami są „cumulusy" zaścielające niebo kłębami waty.

Niekłamany podziw wzbudził swoimi wyczynami akrobatycznymi na wysokości 800 m pilot Działowski, Mjr. Iszkowski, były bojownik Dywizjonu 303, popisywał się lotami nocnymi i lądowaniem na lotnisku oświetlonym latarniami. Lecz niestety impreza nie odbyła się bez wypadku. Pilot Skuwa, lecąc nad lasem, zawadził w wystającą jodłę w momencie dokonywania zwrotu i spadł między drzewa, ulegając ogólnym obrażeniom.

POD OPIEKĄ MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Ministerstwo Komunikacji, które ma pieczę nad szkołą szybowcową w Tęgoborzy, dopłaca do każdego ucznia 100 zł dziennie, resztę [illegible] adepci szybownictwa pokrywają [illegible] z własnych fundus[illegible]. [illegible] uczestników kursu zorganizowano stołówkę, która pomyślnie rozwiązała kwestię wyżywienia.

Na razie nad Pogórzem Rożnowskim żeglują szybowce, a czasem tylko zakrąży samolot z Aeroklubu krakowskiego, ale wkrótce już może po powstaniu we wsi lotniska turystycznego, wystartują z nich do lotu nad Beskidem Zachodnim i Tatrami, srebrne orły, turystyczne awionetki.

ROMAN MICHASIEWICZ.

Nie będzie „ogonków" przed kinami

zapewnia Film Polski

W związku z felietonem pt. „Bolączki Kinomanów" zamieszczonym w Naprzodzie nr 231 PP. „Film Polski w Krakowie prosi o zamieszczenie następującego wyjaśnienia:

Odnośnie ogonków w kinach prostujemy, że obecnie w okresie letnim otrzymanie biletu na talony [illegible] jest takim „wyczynem sportowym", skoro frekwencja w kinach ogólnie spadła, a w niektórych zmalała do 1/3 frekwencji z miesięcy zimowych, natomiast w pełnym sezonie kinowym dołożymy wszelkich starań, aby bolączkę tę rozwiązać ku zadowoleniu PT. Publiczności, a szczególnie świata pracy.

Co się zaś tyczy nielegalnego handlu biletami, to od początku był on przez nas jak najostrzej tępiony i właśnie w tym celu, między innymi, zniesiono przedsprzedaż, gdyż jak to stwierdziła kontrola, pasek biletami miał tam swoje źródło. Ponadto w ostatnich miesiącach wydano pracownikom kin zarządzenie, uwidocznione stale na repertuarach, że posiadacze biletów ulgowych są wpuszczani na salę dopiero po okazaniu własnej legitymacji ZZ i wkładki. W ten sposób pasek biletami został przez nas możliwie unieszkodliwiony, jeśli zaś zdarzają się jeszcze sporadyczne wypadki biletów nielegalnych, jest to już wy[illegible]a wina publiczności, która popiera tego rodzaju szkodnictwo społeczne.

W końcu wyjaśniamy, że zniesienie przedsprzedaży nie mogło bynajmniej wpłynąć na długość ogonków za biletami ulgowymi, gdyż prowadziła ona tylko sprzedaż biletów normalnych.

Kupcy dokształcają się

Rozpoczęcie nauki na kursach kwalifikacyjnych

KRAKÓW (ad) W związku z obowiązkiem posiadania przez wszystkich kupców dyplomów kupieckich, Kupiecki Instytut Wiedzy Za[illegible]owej w Krakowie zorganizował dla tych kupców, którzy nie posiadają odpowiedniego teoretycznego wykształcenia handlowego — kupieckie kursy kwalifikacyjne. Na kupieckie kursa kwalifikacyjne [illegible]pisało się 728 kupców z Krakowa nie licząc prowincji. Zgłoszeni zostali podzieleni na 13 grup. Przy podziale na grupy kierowano się poziomem wykształcenia zgłoszonych i prowadzoną przez nich branżą. Nauka na kursach odbywać się będzie trzy razy w tygodniu [illegible] dzinach od 19,15 do 21,30. Ze względu [illegible] brak odpowiedniego pomieszczenia rozlokowano poszczególne grupy w trzech budynkach szkolnych, a to w Liceum administracyjno-handlowego, Kapucyńska 2, Żeńskiego gimnazjum handlowego, Loretańska 16, Koedukacyjnego Gimnazjum handlowego, Basztowa 9.

Nowa szkoła - nowy Dom Dziecka - nowy sztandar

Potrójna uroczystość w cementowni „Wiek"

OLKUSZ (JK) W ubiegłą niedzielę odbyły się w osadzie fabrycznej Ogrodzieniec w powiecie olkuskim 3 uroczystości: otwarcia szkoły przemysłowej przy fabryce cementu „Wiek", Domu Opieki nad Matką i Dzieckiem, oraz odsłonięcia sztandaru Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Budowlanego, oddział cementownia „Wiek".

W uroczystościach brali udział przedstawiciele centralnego Związku Przemysłu Cementowego, głównego zarządu Zw. Pracowników Przem. Budowlanego, Okręgowego Komit. Zw. Zawodowych, starosta olkuski, przedstawiciele partyj robotniczych z Olkusza, miejscowe władze samorządowe, wszyscy pracownicy cementowni „Wiek" i miejscowa ludność.

Szereg przemówień z okazji uroczystości zapoczątkował dyrektor cementowni „Wiek", ob. Jamróz. Mówcy poruszali tematy gospodarcze i społeczne oraz zdobycze, jakie osiągnął świat pracy w nowym ustroju demokracji ludowej. Staro[illegible] Borek mówił o przeobrażeniach życia gospodarczego w Polsce dzięki wysiłkom klasy robotniczej.

Nowa szkoła przemysłowa przy cementowni „Wiek" urządzona jest wzorowo i według ostatnich wymogów techniki. Posiada 3 sale wykładowe, dużą halę warsztatową. Kierownikiem jej jest ob. Podolak. Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem mieści się w oddzielnym bu[illegible] nowocześnie [illegible]

Święto lotnicze i dożynki w Krynicy

KRYNICA (jc) — Z okazji Święta Lotnictwa odbyła się w dniu 5 bm. w sali Domu Zdrojowego, akademia, w której udział [illegible] ppłk. Mravincsius, tow. Boroń (PPS), mjr. Kufera i tow. Zieleniewski (PPR). W części artystycznej wystąpił chór „Echo" oraz orkiestra gimnazjalna. Następnie odbyły się uroczystości dożynkowe, na które złożyły się przemówienia przedstawicieli wsi oraz wręczanie wieńców. Po odegraniu Hymnu Narodowego i defiladzie banderii konnej urządzono zabawę ludową, która zakończyła [illegible]

ZE SPORTU

Skład na mecz z Warszawą

Katowice gromią Opole 12:2

KATOWICE (bp) Wczoraj w Opolu rozegrany został międzymiastowy mecz pięściarski pomiędzy Katowicami i Opolem, zakończony wysokim zwycięstwem zespołu katowickiego 12:2.

Opole do spotkania tego wystąpiło bez zawodnika w wadze ciężkiej. Do najciekawszych walk należy zaliczyć spotkanie w wadze średniej pomiędzy Sznajdrem (K) a Kiszką (O) w którym zwyciężył katowiczanin w trzecim starciu przez [illegible] uwagę zasługuje również spotkanie w wadze półciężkiej Urbaniaka (K) z Gądkiem. Urbaniak odniósł zwycięstwo na pkty.

Kapitan Śl. OZB ob. Kosmowski ustalił po wczorajszym spotkaniu ostateczny skład na mecz z Warszawą, który odbędzie się w nadcho[illegible] niedzielę w Warszawie.

Skład ten przedstawia się następująco: musza — *Górawski*, kogucia — *Grzywocz*, piórkowa — *Bo[illegible]arnik*, lekka — *Rademacher*, półśrednia — *Sznajder*, średnia — *[illegible]wara*, półciężka — *Urbaniak*, [illegible]ka — *Drapała*.

Siatkarki polskie zajęły drugie miejsce w Sofii

SOFIA — W Sofii zakończyły się Igrzyska Bałkańskie i Środkowo-Europejskie w piłce siatkowej kobiet.

Pierwsze miejsce zajęła drużyna Czechosłowacji, która w ostatnim meczu pokonała Bułgarię 2:0.

Drugie miejsce zajęła Polska, która zwyciężyła drużynę Węgier 2:0 (15:3, 15:5). Polki zagrały bardzo dobrze i odniosły w pełni zasłużony sukces.

W siatkówce mężczyzn rozgrywki [illegible] dzisiejszym Rumunia pokonała Triest 3:0 a Czechosłowacja Bułgarię 3:0. Polacy wygrali zdecydowanie [illegible] grami 3:0 (15:9, 15:12, 16:14).

Nowy kolarski rekord Polski na torze

został ustanowiony we Wrocławiu

WŁOCŁAWEK — Na torze betonowym Włocławskiego Towarzystwa Cyklistów odbyły się zawody kolarskie, w których wzięli udział m. in.: Bek, Kaniak, Napierała, Siemiński, Targoński, Grynkiewicz i [illegible]

W wyścigu na 4000 m został trzykrotnie pobity rekord Polski należący do Gabrycha. Nowy rekord ustanowił Bek, przybywając do mety w doskonałym czasie 5:37,6 min. drugim był Kapiak — 5:46,2 min., trzecim Marchwiński 5:54,8 min.

W biegu długodystansowym na 20 okrążeń: 1) Targoński — 12:24 min., — 8 pkt., 2) Napierała — 7 pkt., 3) Siemiński — 6 pkt.

Wyścig australijski na 5 okrążeń (2 km): 1) Napierała — 3:07,2 min., 2) Targoński, 3) Kapiak.

Wyścig na 10 okrążeń z 10 finiszami: 1) Kapiak — 26 pkt., 2) Napierała — 11 pkt., 3) Targoński — 9 pkt.

Wyścig sprinterski na 400 m. ze startu lotnego: 1) Bek — 27,0 sek., 2) Marchwiński — 27,4 sek., 3) Rzeźnicki — 28,1 sek., 4) Grynkiewicz — 28,2 sek.

Dochód ze zawodów przeznaczono na odbudowę Warszawy.

ZS „GWARDIA — Rz. KS „ŚWIT"
3:0 (1:0)

Ostatnio rozegrane zostały zawody towarzyskie między ZS „Gwardia", a Rz. KS „Świt", które zakończyły się porażką „Świtu" w stosunku 3:0.

ZS „Gwardia" pod kierownictwem komendanta MO por. Pawłowskiego i Grabczyka czyni coraz to lepsze postępy, których widomym wynikiem są ostatnie zawody.

Sport w Nowosądecczyźnie

Najstarszy klub sportowy Nowego Sącza ZZK „Sandecja" po odbyciu dwutygodniowego treningu w obozie kondycyjnym w Łomnicy — Zdroju rozegrała swój pierwszy mecz z KZZK „Pomorzanin" z Torunia, którego pobiła w stosunku 3:2 (2:0). Jest zasłużony wynik dla są[illegible] pozytywny rezultat obozu treningowego, który podciągnął ich technicznie i kondycyjnie. Najlep[illegible] boisku był Konieczny II. Bramki uzyskali: Anzelm, Konieczny i Wesołowski dla przeciwnika lewy łącznik Kamiński.

Z kolei Pomorzanin rozegrał zawody towarzyskie z RZ. KS „Świt" Nowy Sącz, wygrywając w stosunku 7:2. Pomorzanie do przerwy dali pokaz gry na poziomie klasy A i uzyskali 5 bramek. Po przerwie gra się wyrównuje i młodzi zawodnicy „Świtu" coraz częściej zagrażają bramce Pomorzanina.

Zawodnicy „Świtu" to ambitni i dobrze zgrani młodzi chłopcy, jednak potrzebujący koniecznie racjonalnego treningu pod okiem wytrawnego trenera.

ZS „Gwardia" Nowy Sącz odnosi coraz więcej sukcesów po wysokiej wygranej ze swą imienniczką [illegible] Bochni w stosunku 4:1. Zarząd ZS Gwardia ma nie mały kłopot ze swoimi kilkoma zawodnikami, którzy równocześnie są zawodnikami „Świtu", a sprawa ich zwolnienia przewleka się i ZS „Gwardia" nie może z tych powodów zarejestrować się do podokręgu i przystąpić do [illegible] mistrzostw

„Sandecja" ostatnio została wzmocniona doskonały zawodnikiem „Orła" z Gorlic, Mieczysławem Łąckim, który na ostatnim meczu z Pomorzaninem spisywał się dzielnie na środku pomocy.

Doskonały prawoskrzydłowy drohobyckiego „Junaka", Wojnowski zgłosił również swój akces do ZZK „Sandecja", która czyni starania zarejestrowania powyższych zawodników, celem wystąpienia w umocnionym składzie do zawodów mistrzowskich.

Znany na terenie N. Sącza działacz sportowy Wł. Kądziołka kierownik sekcji piłkarskiej „Sandecji" oraz skarbnik Henryk Siemiradzki wnieśli rezygnację z członków zarządu.

Juniorzy „Sandecji" zajęli pierwsze miejsce w rozgrywkach o mistrzostwo Podokręgu Tarnowskiego, w swej grupie zmierzą się z mistrzem Tarnowa w grze finałowej z juniorami Mościc. Drugie miejsce zajęli juniorzy Rz. KS „Świt" Nowy Sącz.

Nowe twarze w sosnowieckich „Czarnych"

Jak nas informują z Zagłębia, w barwach ZKSM „Czarni" Sosnowiec wystąpią dwaj doskonali napastnicy z byłego ligowego KS Dąb Katowice, a mianowicie: Bańczyk Wilhelm — środkowy pomocnik [illegible] środ[illegible]

Poza tym „Czarnych" zasilił Opaszowski Rufin i Krzykowski Leon, który dotychczas grał w Gwardii, Kielce, a obecnie został zwolniony ze służby wojskowej i powraca do macierzystego klubu. Powała, Bańczyk i Opaszowski wystąpią już dzisiaj przeciwko „Płomieniowi"